

Vergaderjaar 2004–2005

29 910

Wijziging van de Wegenverkeerswet 1994 en enkele andere wetten in verband met de invoering van een kentekenregistratiesysteem voor bromfietsen alsmede vaststelling van overgangsbepalingen in verband daarmee

Nr. 6

VERSLAG

Vastgesteld 28 januari 2005

De vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat¹, belast met het voorbereidend onderzoek, brengt als volgt verslag uit van haar bevindingen omtrent dit wetsvoorstel. Onder het voorbehoud dat de regering de in dit verslag opgenomen vragen en opmerkingen afdoende beantwoordt, acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

Algemeen

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van het onderhavige wetsvoorstel. Zij waarderen het dat het kabinet alle instrumenten beproeft om het aantal verkeersslachtoffers te verminderen. Daarnaast biedt dit wetsvoorstel aan handhavers betere mogelijkheden hun taak uit te voeren.

De leden van de PvdA-fractie onderschrijven de noodzaak en doelstelling van onderhavige wetswijziging. Deze leden hechten veel waarde aan het beoogde resultaat van de wijziging, namelijk de verbeterde handhavingsmogelijkheden en daarmee vermindering van het aantal overtredingen door en ongevallen onder bromfietrijders. De inbreng van deze leden blijft beperkt tot enkele opmerkingen en vragen, waarmee een spoedige en succesvolle plenaire behandeling van het voorstel wordt voorzien.

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel tot wijziging van de Wegenverkeerswet 1994 in verband met de invoering van een kentekenregistratiesysteem voor bromfietsen. De leden van de VVD-fractie hechten zeer grote waarde aan het verbeteren van de veiligheidssituatie op de Nederlandse wegen. Met name de gebruikers van bromfietsen zijn relatief vaak betrokken bij ongevallen. De leden van de VVD-fractie zijn van mening dat de invoering van een kentekenregistratiesysteem voor bromfietsen kan bijdragen aan het terugdringen van het aantal verkeersslachtoffers.

De leden van de fractie van de ChristenUnie hebben met belangstelling kennis genomen van het voorliggende wetsvoorstel. Zij juichen het toe dat de kentekenregistratie voor bromfietsen nu eindelijk wettelijk wordt

¹ Samenstelling:

Leden: Duivesteijn (PvdA), Dijksma (PvdA), Hofstra (VVD), Ondervoorzitter, Atsma (CDA), Voorzitter, Van Gent (GL), Timmermans (PvdA), Van Bommel (SP), Van der Staaij (SGP), Oplaat (VVD), Geluk (VVD), Dijsselbloem (PvdA), Depla (PvdA), Van As (LPF), Mastwijk (CDA), Duyvendak (GL), Koopmans (CDA), Gerkens (SP), Bruls (CDA), Van Lith (CDA), Van der Ham (D66), Haverkamp (CDA), Boelhouwer (PvdA), De Krom (VVD), Verdaas (PvdA), Hermans (LPF), Dezentjé Hamming (VVD), Van Hijum (CDA).

Plv. leden: Heemskerk (PvdA), Samsom (PvdA), Snijder-Hazelhoff (VVD), Hessels (CDA), Vos (GL), Smeets (PvdA), De Ruiter (SP), Slob (CU), Aptroot (VVD), Szabó (VVD), Van Dijken (PvdA), Waalkens (PvdA), Herben (LPF), Van Winsen (CDA), Halsema (GL), Jager (CDA), Vergeer (SP), Ten Hoopen (CDA), Van Haersma Buma (CDA), Bakker (D66), De Pater-van der Meer (CDA), Van Dam (PvdA), Van Beek (VVD), Dubbelboer (PvdA), Van den Brink (LPF), Luchtenveld (VVD), Buijs (CDA).

vastgelegd. Het is deze leden opgevallen dat in de toelichting op het wetsvoorstel niet is ingegaan op de redenen die hebben geleid tot de forse vertraging die de uitvoering van dit voornemen heeft opgelopen. Het plan bestaat immers al vele jaren. Kan hierop alsnog worden ingegaan? Over de inhoud van het wetsvoorstel willen zij in dit stadium enkele vragen stellen.

De leden van de SGP-fractie hebben met belangstelling en instemming kennisgenomen van het onderhavige wetsvoorstel. Zij zien al geruime tijd uit naar een spoedige invoering van het kenteken voor brom- en snorfietsen. Vanuit oogpunt van verkeersveiligheid en het tegengaan van overlast (lawaai en criminaliteit) is dit een zinvolle maatregel.

Achtergrond van het registratiesysteem

Aangegeven wordt dat naast de invoering van het kentekensysteem ook andere maatregelen in voorbereiding zijn ter verbetering van de veiligheid van het rijden met bromfietsen. Hierbij gaat het met name over eisen aangaande de rijvaardigheid. De leden van de VVD-fractie vragen of de regering kan aangeven wanneer wetsvoorstellen aangaande deze eisen in behandeling kunnen worden genomen.

Doelstelling en uitgangspunten

De invoering van een kenteken voor bromfietsen biedt, volgens de Memorie van Toelichting, de mogelijkheid om overtreders van de maximumsnelheid te 'flitsen'. De leden van de VVD-fractie vragen zich af of dit betekent dat fietspaden nu ook worden voorzien van (permanente) camera's. Daarnaast vragen deze leden zich af of ten aanzien van bromfietzers specifieke prestatie-eisen worden gesteld met betrekking tot de handhaving van bestaande regelgeving.

De doelstellingen van het wetsvoorstel worden door de leden van de fractie van de ChristenUnie van harte onderschreven. In de toelichting schrijft het kabinet dat het aantal opgevoerde bromfietsen naar verwachting met 75% zal afnemen. Waarop is die verwachting gebaseerd? Hoe zijn de ervaringen in andere landen waar een registratie geldt?

Hoofdkenmerken van de bromfietsregistratie

Nu voor kentekenregistratie het van belang is dat de verstrekker van het kenteken kan vaststellen dat het gaat om een voertuig met een door de constructie bepaalde maximumsnelheid van 45 km/u, uitgerust met een verbrandingsmotor met een cilinderinhoud van niet meer dan 50 cm³, wordt in de Memorie van Toelichting verwezen naar de mogelijkheden voor de politie om het kentekenbewijs voor opgevoerde voertuigen (tijdelijk) in te nemen. Op pag. 7 wordt gesteld dat slechts tot invordering zal worden overgegaan wanneer de ernst van de geconstateerde gebreken daartoe aanleiding geeft. In dat kader zal worden aangesloten bij de criteria die voor andere gekentekende motorrijtuigen worden gehanteerd. Is het niet zo, dat een opgevoerde bromfiets per definitie niet meer tot een goedgekeurd type behoort nu namelijk moedwillig de door de constructie bepaalde maximum snelheid ongedaan wordt gemaakt, zo vragen de leden van de CDA-fractie. En gaat hiermee de vergelijking met andere gekentekende motorrijtuigen niet mank nu daarvoor geen sprake is van een door constructie bepaalde maximum snelheid, maar een door regels bepaald stelsel van maximum snelheden?

De leden van de PvdA-fractie vragen om nadere onderbouwing van de conclusie dat een APK voor bromfietsen vooraansnog niet zinvol wordt

geacht (MvT, pagina 5). Deze leden vragen voorts naar de mogelijkheden bij de registratie van bromfietsen met betrekking tot toepassing van nieuwe technologieën, zoals chips waarmee bromfietsen op afstand en/of middels scanapparaten herkend en gecontroleerd kunnen worden. De leden van de PvdA-fractie nuanceren het optimisme over de mogelijkheden van chips. Tot dusver heeft de politie geen opsporingsapparatuur voor chips en particulieren kunnen het niet aflezen. De leden van de PvdA-fractie willen graag weten of de politie apparatuur heeft die uitgerust is om chips op te sporen.

De leden van de PvdA-fractie informeren naar de werkwijze met betrekking tot kentekenregistratie van voertuigen waarmee niet op de openbare weg wordt gereden, maar bijvoorbeeld alleen op afgesloten terreinen (zoals crossbrommers).

De leden van de VVD-fractie kunnen zich vinden in het standpunt van de regering dat een APK-keuring voor bromfietsen onwenselijk is. Dit sluit ook aan bij de eisen die in EU-verband aan bromfietsen gesteld worden. In de Memorie van Toelichting (pag. 5) wordt echter gesproken over nader onderzoek naar effecten van een APK-keuring. De leden van de VVD-fractie vragen zich af of dit onderzoek al wordt uitgevoerd. Zo niet, wil de regering dan op korte termijn een dergelijk onderzoek entameren? Kan de regering aangeven welke effecten zouden moeten kunnen optreden, wil zij alsnog een verplichte APK-keuring overwegen?

In de toelichting staat dat voornamelijk een APK niet wordt overwogen. Als reden wordt genoemd de anti-opvoermaatregelen in het kader van de Europese regelgeving, die meer waarborgen bieden tegen frauduleus handelen. De leden van de fractie van de ChristenUnie kunnen zich voorstellen dat een APK niet tot significante effecten zal leiden, maar zij vragen zich af of de APK alleen betrekking zou hebben op het tegengaan van frauduleus handelen.

In de toelichting wordt gesteld dat invoering van kentekenplaten voor bromfietsen de huidige gele en oranje platen of vlakken voorop het voertuig overbodig maakt. De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen hoe voertuigen waarvoor geen kentekenplicht maar wel een verzekeringsplicht geldt, zoals scootmobiel en invalidevoertuig, na inwerkingtreding van het wetsvoorstel kunnen worden herkend.

Bromfietsregistratie en het buitenland

In de Memorie van Toelichting wordt opgemerkt dat voor bromfietsen uit EU landen (waaronder België) waar geen kentekenregistratie geldt, in het kader van vrij verkeer van goederen, personen en diensten, ook in Nederland geen kentekenplicht wordt ingevoerd. Bestaat niet het gevaar dat met name in de grensstreek het voor de politie lastig te controleren valt of een niet gekentekende bromfiets daadwerkelijk door een niet Nederlandse EU-onderdaan wordt bestuurd? Anderzijds kan het ertoe leiden dat niet gekentekende bromfietsen eerder voor controle worden aangehouden, juist vanwege het feit, dat de politie daadwerkelijk wil vaststellen of zij te maken heeft met een niet Nederlandse EU-onderdaan.

De leden van de PvdA-fractie vragen zich af waarom met betrekking tot buitenlandse bromfietsen niet eenzelfde werkwijze wordt ingevoerd als nu van toepassing is op Nederlandse bromfietsen in Duitsland. Denk hierbij aan België. Voor deze bromfietsen zou dan immers ook een speciaal kenteken moeten worden afgegeven door de Dienst Wegverkeer. Of ziet de regering af van deze werkwijze omdat deze wellicht in strijd is met de in het EU-verdrag opgenomen bepalingen inzake het vrije verkeer van goederen, personen en diensten?

De regering geeft aan dat voor berijders van buitenlandse bromfietsen uit landen die geen kentekenregistratie kennen zoals België een uitzonderingspositie wordt gecreëerd. De leden van de VVD-fractie vragen zich af of het instellen van deze uitzonderingspositie niet zal leiden tot een ongelijke behandeling van berijders van bromfietsen. Daarnaast vragen de leden van de VVD-fractie zich af of het in de lijn der verwachting ligt dat EU-landen zonder registratieplicht voor bromfietsen hier in de toekomst wel toe overgaan zodat de uitzonderingspositie kan worden geschrapt.

De leden van de fractie van de ChristenUnie hebben op de site van de RDW gelezen dat er zevendaagse kentekenbewijzen worden geïntroduceerd met het oog op im- en export. Klopt dat en zo ja, moet dat niet in de wet worden vastgelegd?

Handhaving

De leden van de PvdA-fractie informeren naar de voornemens van de politiekorpsen om daadwerkelijk te handhaven. In de Memorie van Toelichting (pagina 10) wordt melding gemaakt van continuering van de bestaande tijdsinzet voor bromfietscontroles, maar in hoeverre wordt in prestatiecontracten met de korpsen aandacht besteed aan inzet op dit thema?

Financiële gevolgen

Het wetsvoorstel geeft uitvoerig weer welke de verwachte kosten voor de branche dan wel de bromfietsbezitter zijn. Ook de administratieve lasten worden in beeld gebracht. Vastgesteld kan worden dat deze lasten ten opzicht van de andere motorrijtuigcategorieën laag gehouden worden. Zo wordt geen APK-keuring voorgeschreven en worden bromfietshouders niet geconfronteerd met motorrijtuigenbelasting. Toch stellen de leden van de CDA-fractie het op prijs een indicatie te krijgen, waar binnen het Ministerie van Verkeer en Waterstaat een reductie van de administratieve lasten ter compensatie valt te benoemen.

De leden van de PvdA-fractie vinden de eenmalige uitgave van rond de € 50 voor de verplichte registratie van bromfietsen een behoorlijk bedrag. Zij vragen zich af of er geen mogelijkheden bestaan om dit bedrag te verlagen. In de eenmalige uitgave voor de bromfietsbezitter wordt € 27 gereserveerd voor de RDW. De leden van de PvdA-fractie vragen waar dit bedrag op is gebaseerd en wie tot deze calculatie is gekomen. Deze leden willen graag weten uit wat voor deelkosten dit bedrag is opgebouwd. Zij informeren daarnaast naar een gelijkwaardige kostenvergelijking met het buitenland waar kentekenregistratie voor bromfietsen bestaat.

De leden van de PvdA-fractie vragen voorts of de minister in overleg wil treden met de Bond van Verzekeraars om hardere afspraken te maken over de structurele verlaging van de verkeringspremie. Daarbij willen deze leden ook informeren of de minister dan een prestatieafspraken over het handhavingsbeleid bij de politie zou kunnen maken.

De invoering van kentekenregistratie zal niet alleen tot snelheidscontrole en verbetering van verkeersveiligheid leiden, maar ook tot minder diefstal van bromfietsen. De leden van de VVD-fractie vragen of de regering bereid is om in dit verband er bij verzekeraars op aan te dringen op een forse verlaging van de thans torenhoge verzekeringspremies voor bromfietsen.

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen aandacht voor de kosten van het kenteken. Hoewel bromfietsers misschien ook een finan-

cieel voordeel zullen hebben vanwege een lagere all-risk verzekeringspremie, lijken de kosten van ca. 50 euro voor de gemiddelde bromfietser vrij hoog. Heeft het kabinet overwogen in die kosten bij te dragen, mede gelet op de te verwachten maatschappelijke baten? Zo nee, waarom niet? Kan in dit kader ook worden gereageerd op het commentaar van de ANWB, vooral op de argumenten voor een overheidsinvestering genoemd in de bijlage bij de brief van 13 januari jl.?

Deze leden informeren aansluitend of alleen om budgettaire redenen is afgezien van een conversiekeuring op alle bromfietsen. Welk deel van het voertuigpark zou naar verwachting in eerste instantie worden afgekeurd?

Invoerings- en overgangsmaatregelen

De leden van de PvdA-fractie zijn voorstander van een goede monitoring van het effect en het succes van de invoering van de nieuwe wetgeving. Zij informeren naar de evaluatievoornemens.

Tot slot vragen de leden van de PvdA-fractie naar de voorgenomen invoeringsdatum van de verplichte kentekenregistratie en de wijze waarop de nieuwe wetgeving onder de aandacht van de doelgroep wordt gebracht. Deze leden hechten veel waarde aan duidelijke en adequate informatievoorziening.

Artikelen

Artikel I

Nu in dit voorstel nog eens opnieuw gekeken is welke voertuigen moeten vallen onder de categorie «bromfiets» valt het de leden van de CDA-fractie op dat de zogenaamde brommobielen ook tot deze categorie gerekend dienen te worden. Dit in verband met het type goedkeuringsbestand. Echter het feit dat deze voertuigen vanwege hun vierwieligheid veel breder zijn dan de overige in deze categorie vallende voertuigen, levert problemen op m.b.t. het weggebruik, met name buiten de bebouwde kom. Immers, de bromfiets moet in een aantal situaties gebruik maken van het fietspad. Heeft de minister overwogen vanwege dit aspect de brommobiel gelijk te schakelen met motorrijtuigen? Zo ja, wat zijn dan de argumenten toch voor de huidige categorisering te kiezen? Zo nee, kan dan alsnog een motivering gegeven worden?

Met dit wetsvoorstel vervalt voor het type fietsen met elektrische trapondersteuning de categorisering bromfiets. Niet duidelijk is waarom daarmee de verzekeringsplicht voor dit type ook niet tevens vervalt. Kan een nadere motivering gegeven worden? Volgens de leden van de CDA-fractie ligt het in de rede dit type ook op dit punt formeel gelijk te stellen met de fiets.

De leden van de PvdA-fractie vragen zich af hoe wordt omgegaan met voertuigen die niet tot de bromfietsen behoren, maar wel verzekeringsplichtig zijn. Hier valt te denken aan invalidervoertuigen, scootmobielen en de fietsen met elektrische trapondersteuning.

De leden van de SGP-fractie vragen op welke wijze na invoering van het bromfietskenteken niet gekentekende, maar wel gemotoriseerde en derhalve verzekeringsplichtige voertuigen (denk aan invalidervoertuigen en fietsen met trapondersteuning) te identificeren zijn. Bij het veroorzaken van schade is deze categorie moeilijk te achterhalen. Controle op de verzekeringsplicht is lastig en de toename van het aantal onverzekerde voertuigen in deze categorie is groeiende. Hoe beoordeelt de regering in dit verband de suggestie van de ANWB om te komen tot een regeling waarbij verzekeringsplichtige voertuigen, voor zover niet voorzien van een

kenteken, door een uiterlijk kenmerk aangeven dat zij verzekerd zijn en dat aan de hand van dat kenmerk de verzekeringsmaatschappij kan worden opgespoord, zo informeren de leden van de SGP-fractie.

Artikel II

De leden van de fractie van de ChristenUnie informeren welke gevolgen dit artikel zou hebben voor de reikwijdte van het eveneens aanhangige wetsvoorstel van het lid Duyvendak onder Kamerstuknummer 29 535 (Tolwet).

Artikel IV

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen om een onderbouwing van het derde lid. Waarom wordt gekozen voor een steekproef van drie van elke honderd?

Artikel V

Het is de leden van de fractie van de ChristenUnie niet helemaal duidelijk waarom het speciale regime voor al in gebruik genomen bromfietsen veertien maanden van toepassing is.

Artikel VI

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen wat de beoogde datum van inwerkingtreding is.

De voorzitter van de commissie,
Atsma

De griffier van de commissie,
Roovers